

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoP/107/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119208185
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8119208185.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členov senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci navrhovateľa R. E., narodeného XX.XX.XXXX, bytom Y. P. XX, L. L., právne zastúpeného JUDr. Jozefom Karabášom, advokátom, Ružová 10, Sabinov, proti osobe povinnej z výživného D. E., naodenej XX.X.XXXX, bytom R. Z. XX, Y., právne zastúpenej JUDr. Michaelou Fel'babovou, advokátkou, Kollárova 10, Spišská Nová Ves v konaní o určenie príspevku pre výživu rozvedeného manžela, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 30Pc/34/2019-113 zo dňa 05.02.2020 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Predmetom konania je určenie výživného pre rozvedeného manžela. Navrhovateľ tvrdí, že je odkázaný výživou na bývalú manželku a požaduje priznanie príspevku na výživu rozvedeného manžela. Poukazuje na to, že je invalidným dôchodcom, z čoho nedokáže plniť svoje životné potreby.

2. Osoba povinná z výživného vo svojej obrane navrhovala zamietnuť návrh ako nedôvodný poukazujúc na to, že na strane bývalého manžela nejde o splnenie predpokladov pre priznanie príspevku na výživu rozvedeného manžela.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

3. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že návrh zamietol a nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania.

4. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania vyplýva, že manželstvo účastníkov bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Prešov sp.zn. 28P/1/2017 zo dňa 04.10.2017. Navrhovateľ bol právoplatne uznaný vinným zo spáchania priečinu nebezpečného vyhrážania, voči bývalej manželke rozsudkom Okresného súdu Prešov sp.zn. 0T/65/2017 zo dňa 19.09.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu Prešov sp.zn. 6To/10/2018. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne zistil, že navrhovateľ je invalidným dôchodcom, poberá invalidný dôchodok vo výške 320,90 Eur mesačne, bol uznaný invalidným od 12.12.2018, s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ktorá bola určená na 70 %. Zistil, že môže vykonávať prácu v prostredí bez väčšej fyzickej záťaže a to ľahšie práce podľa dosiahnutého vzdelania.

5. Právne svoje rozhodnutie o ust. § 72 ods.1, 2 Zákona o rodine.

6. Súd prijíma názor, že nebola po vykonanom dokazovaní zistená podmienka neschopnosti živiť sa na strane navrhovateľa. Napriek jeho invalidite môže byť zaradený na trhu práce a vykonávať ľahšie práce podľa dosiahnutého vzdelania. Sám navrhovateľ uviedol, že prácu si nehľadá, pretože je pod vplyvom liekov. Súd poukázal na príčiny rozvratu manželstva a jednou z príčin bola agresivita navrhovateľa.

7. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

III. Obsah odvolania a vyjadrenia k odvolaniu

8. Proti rozsudku podal odvolanie navrhovateľ s návrhom na zrušenie napadnutého rozsudku a vrátenie súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alebo s návrhom na jeho zmenu a vyhoveniu návrhu. V odvolaní poukazuje na to, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádza rozhodnutie z nesprávneho právneho posúdenia. Poukazuje na to, že rozsudok je arbitrárny, nie je predvídateľný, trvá na priznaní výživného, pretože vyplýva, že výdaje u navrhovateľa sú vyššie ako jeho momentálny príjem a životná úroveň by mala byť aj po rozvoде približne na rovnakej úrovni. Bývalá manželka je zárobkovo činná. Nemôže pracovať kvôli svojmu zlému zdravotnému stavu, na čo súd neprihliadol, objektívne jeho zdravotný stav nevyhodnotil. Nie je možné jeho zaradenie na trhu práce napriek tomu, že súd tvrdí, že má možnosť využiť pracovné príležitosti.

9. K odvolaniu podala písomné vyjadrenie osoba povinná platiť výživné, ktorá považuje napadnutý rozsudok za vecne správny. Trvá na tom, že má síce navrhovateľ pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ale môže byť zaradený na trhu práce a vykonávať ľahšie práce, pričom sám záujem nemá. Poukazuje na príčiny rozvratu manželstva a na majetkové pomery navrhovateľa, ktorý vlastní byt v novostavbe, osobné motorové vozidlo a mnohé cenné hnuiteľné veci v zmysle dohody o vyporiadaní BSM. Bolo mu vyplatené aj poisťné a vzal si aj finančné prostriedky po rozvoде manželstva.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

10. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom - účastníkom konania v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm.d/,g/ C.s.p.) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 C.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 C.s.p.), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku podľa ustanovenia § 387 ods. 1 C.s.p.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov uplatnených odvolateľom do uplynutia lehoty pre podanie odvolania, to, či súd prvej inštancie svoje rozhodnutie riadne odôvodnil, vychádzajúc z toho, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (porovnaj Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

12. Podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplní na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Odvolací súd v zmysle § 379 a § 380 C.s.p. je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania sa plne stotožnil s rozhodnutím prvej inštancie, pretože bola jeho argumentácia vecne správna, objektívna, presvedčivá. Má za to, že všetky dôvody, ktoré uvádza v odvolaní odvolateľ vyriešil už súd prvej

inštancie v napadnutom rozsudku, pričom rozhodnutia prvoinštančného a odvolacieho súdu nie je možné posudzovať izolovane, pretože tvoria jeden celok.

14. Odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutočný stav veci. V dostatočnom rozsahu vykonal súd prvej inštancie dokazovanie potrebné na posúdenie existencie predpokladov pre priznanie príspevku na výživu bývalého manžela. Výsledky dokazovania jednotlivito i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil. Odvolací súd nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu odchýliť.

15. Vo vzťahu k odvolacím námietkam navrhovateľa odvolací súd dodáva. Vychádzajúc z obsahu odvolania odvolateľ namieta nesprávne zistenie skutočného stavu veci, pokiaľ ide o jeho neschopnosť sa živiť.

16. Zánikom manželstva zanikajú všetky osobné a osobnomajetkové práva a povinnosti manželov. Zaniká aj vzájomná vyživovacia povinnosť medzi manželmi, ktorá má manželom zabezpečiť zásadne rovnakú životnú úroveň. Solidarita ako charakteristický znak manželských vzťahov sa ale môže v obmedzenej podobe preniesť aj do času po zániku manželstva za podmienok určených ustanovením § 72. V zmysle odporúčaní európskej legislatívy (Odporúčanie Výboru ministrov Rady Európy členským štátom o zabezpečení po rozvode č. 1/1989) by ale mali členské štáty Rady Európy vychádzať z princípu ekonomickej nezávislosti oboch manželov po rozvode a uprednostňovať v právnej úprave zabezpečenie uspokojovania potrieb bývalých manželov v prvom rade spravodlivým vyporiadaním nárokov zo spoločného majetku, resp. priznaním primeraného dielu z majetku druhého manžela. Alimentačná povinnosť by mala byť po zániku manželstva skôr výnimkou. Zohľadniť pri vyporiadaní majetku a stanovení povinnosti výživného vinu na rozvrate sa neodporúča (porovnaj komentár Zákona o rodine Bronislava Pavelková, tretie vydanie, str. 452).

17. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil a skúmal základnú podmienku pre priznanie nároku, a to otázku schopnosti sám sa živiť a z toho vyplývajúce zistenie, či príjem, ktorý má mu stačí alebo nestačí na úhradu nákladov na jeho primeranú výživu. Primeraná výživa podľa Zákona o rodine neznamená pokrytie len nevyhnutných nákladov na stravovanie, ale tiež uspokojovanie nevyhnutných potrieb rozvedeného manžela, ktoré vyplývajú z jeho veku, zdravotného stavu, spôsobu života a podobne, ktoré je potrebné posudzovať individuálne.

18. V prejednávanej veci navrhovateľ tvrdí, že jeho neschopnosť po rozvode sa živiť je daná jeho zdravotným stavom.

19. Zo skutočného stavu danej veci vyplýva, že zdravotný stav navrhovateľa je dôvodom pre priznanie mu invalidity. V dôsledku zdravotného stavu sa znížila miera schopnosti pracovať a mať príjem z pracovnej činnosti a to v rozsahu 70 %. Navrhovateľ sa stal invalidným dôchodcom, poberá mesačne invalidný dôchodok od 01.01.2020 vo výške 330,30 Eur, predtým vo výške 258,40 Eur. Práve zdravotný stav má spôsobovať podmienku odkázanosti na strane navrhovateľa na osobe povinnej z výživného. Súd prvej inštancie sa touto otázkou, či navrhovateľ nie je schopný sa živiť, zaoberal, jeho záver je negatívny. Súd má za to, že v konaní bolo preukázané, že nemôže na navrhovateľa hľadieť ako na osobu, ktorá by výhradne nebola schopná sa sama živiť napriek priznanej invalidite v dôsledku zdravotného stavu. Vychádza z toho, že z dôkazov, ktoré boli predložené bývalou manželkou vyplýva záver, že napriek jeho poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je v jeho schopnostiach v miere 30 % minimálne pracovať. Z dôkazov vyplýva, že v meste Prešov sú chránené dielne, ktoré zamestnávajú a majú kapacity prijímať ľudí s mierou poklesu pracovať. Ponuky, ktoré boli predložené zo strany bývalej manželky sú ponuky prác v chránených dielnach a nedotýkajú sa druhu prác, ktoré nemôže vykonávať navrhovateľ (vedenie motorového vozidla, práce vo výškach, či obsluha strojov). Navrhovateľ si prácu na trhu práce nehľadá. Reálne je na strane navrhovateľa daná schopnosť vykonávať prácu minimálne v rozsahu 30 % uplatniť sa na trhu práce a nebolo preukázané, aby v tomto rozsahu prácu, nemohol získať prijať a mať z nej príjem. V tomto smere nepreukázal svoje tvrdenia žiadnym dôkazom.

20. Navrhovateľ podľa predložených dôkazov nie je schopný vykonávať prácu zo zdravotných dôvodov v obmedzenom rozsahu, táto neschopnosť je však kompenzovaná priznaním invalidného dôchodku. Výška invalidného dôchodku uspokojuje potreby užívateľov dôchodkovej dávky a nie je dôvod, aby

touto dávkou neboli uspokojované jej potreby, disponuje majetkom, ktorý nadobudol v dedičskom konaní po poručiťelke B. E., zomrelej XX.XX.XXXX,. celková všeobecná cena majetku poručiťelky bola vo výške 30.362,- Eur. Navrhovateľ nadobudol podiely v nehnuteľnostiach, ktoré vlastnila táto poručiťelka. Zároveň disponoval finančnou hotovosťou v dôsledku vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov vo výške 29.000,- Eur a následne sa stal vlastníkom nehnuteľnosti -bytu.

21. Súd správne uzavrel, že predpoklady pre priznanie príspevku na výživu navrhovateľa nie sú. Odvolací súd sa s týmto záverom stotožňuje.

22. V posudzovanom prípade súd správne vyhodnotil vykonané dôkazy, riadne zistil skutočný stav veci. Závery súdu nepovažuje odvolací súd za jednostranné hodnotenie. Z odôvodnenia rozsudku je zrejmé, že venoval patričnú pozornosť otázke hodnotenia vykonaných dôkazov, vyhodnotil tieto dôkazy a vo svojom rozhodnutí uviedol úvahy, pri ktorých sa pri hodnotení riadil. So závermi skutkovými i právnymi sa odvolací súd stotožňuje. Na jeho závery poukazuje. Odôvodnenie rozhodnutia odvolací súd považuje za logické, zrozumiteľné. Pokiaľ ďalej odvolateľ poukazuje na to, že súd nevykonal ním navrhnutý dôkaz, z obsahu spisu súd nezistil, aby takýto návrh zo strany navrhovateľa na vykonanie dôkazu bol podaný, na pojednávaní, na ktorom bol rozsudok súdu prvej inštancie vyhlásený 05.02.2020 súd vyhlásil dokazovanie za skončené, pričom navrhovateľ nemal ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania (č.l. 111-112 súdneho spisu).

23. Schopnosť bývalého manžela živiť sa sám sa neodvodzuje len od jeho skutočných a potencionálnych zárobkových možností, ale aj od jeho majetkových pomerov. Príspevok nemá charakter sankčného výživného, a preto je irelevantné z akých dôvodov došlo k rozvratu manželstva. Súd by však právo na príspevok nepriznal, ak by odporoval dobrým mravom a to ani v prípade, ak by bola splnená podmienka odkázanosti na strane navrhovateľa a zároveň aj podmienka schopnosti poskytovať príspevok na strane osoby povinnej. V prejednávanej veci súd zisťoval aj príčinu rozvratu manželstva a posudzoval aj správanie navrhovateľa vo vzťahu k manželke, pre ktoré bol aj právoplatne odsúdený. V danej veci bolo dôležité zistenie, že schopnosť navrhovateľa, aj keď je obmedzená vo výraznej miere, neznamená však, že je znížená úplne sa živiť sám a jeho schopnosti dovoľujú pokryť základné nevyhnutné životné potreby navrhovateľa.

24. Vzhľadom na vyššie uvedené tak odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 2 CMP spôsobom vyplývajúcim z výrokovvej časti tohto rozsudku.

25. Odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého nemá žiaden z účastníkov nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd nevzhladol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle § 55 CMP. Navrhovateľka neodôvodnila dôvody, pre ktoré žiada priznať jej trovy konania.

26. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).